

AHOJ!

To včs, uechteji mě ani v pekce, ani v uebi, tak jsem tady.

*Ach weet u, in de hel ben ik niet welkom en in de hemel ook niet,
daarom loop ik hier maar rond.*

**Vereniging Vrienden
Nederland - Tsjechië & Slowakije**

Ledenbrief nr. 163 - november/december 2000

COLOFON

Bestuur:

Marijke van Dorst
Nachttegaalstraat 55", 3581 AD Utrecht
Tel./Fax: 030-670 10 20
e-mail: m.vandorst@inter.nl.net

voorzitter

Hennie van der Burg-Meijer
Toverberg 24, 2716 LW Zoetermeer
Tel. 079-323 92 75 Fax 079-323 98 36
e-mail: hgburg@vnts.myweb.nl

secretaris

Paulien Plaisier
Avenue Concordia 61
3062 LC Rotterdam
Tel. 010-4129527
e-mail: paulien.plaisier@soneremail.nl

penningmeester

Postgiro rekn.nr. 379543 t.n.v.
Ver. Vrienden Nederland-Tsjechië & Slowakije

Guus Molenaar
Koningsdam 77, 1906 WL Limmen
Tel.: 072-5052187; Fax: 072-5053116;
e-mail: _gjmolenaar@multiweb.nl

vice-voorzitter

Daniel Klein Breteler
Bert Marcus
Paulien Plaisier
Guido Schöpping

Ledenadministratie:
Dhr. G.P.A. Schöpping
Rooseveltstede 6206
4463 GM Goes
email: gschopping@yahoo.com

tel. 0113-21 91 68
fax: 020-8773525

Redactie 'AHOJ!':
Mevr. H.G. v.d. Burg-Meijer
Toverberg 24, 2716 LW Zoetermeer
tel. 079-323 92 75
fax: 079-323 98 36

Johannes Sugito Bert Marcus
Jarka van Unnik Sylva Alderliesten

Website VNTS: <http://home.wanadoo.nl/vnts/>

GTSM

(Genootschap voor Tsjechische en Slowaakse Muziek):
Hans Wallin (voorzitter) tel./fax 070-327 87 06
Prins Bernhardlaan 21, 2264 CA Leidschendam

Wim Brandse Jacques de Coo

Afdelingen:

Amsterdam: K.L. Thio tel. 020-679 14 23
Rotterdam: A. den Boogert tel. 010-420 55 81
Den Haag: L.M.A. Marcus tel. 070-356 04 88

V.N.T.S.-Filmdienst:

L.M.A. Marcus, Ranonkelstraat 123, 2565 BC Den Haag
Tel./fax: 070-3560488

Info Stedenbanden:

J.M. van Gastel tel. 070-390 11 90
Thierenskade 25, 2282 XS Rijswijk

ISSN 1383-0899

**Van Urk bemiddelt
het gehele jaar
door uw vakantie
in GEHEEL TSJECHIË**

Bijvoorbeeld:

- ***LENTE IN PRAAG** - uw logeeradres en kaartjes voor het **PRAAGSE LENTE Festival**;
- ***ZOMER IN MORAVIE** - mooie bungalows en appartementen in bos- en watergebied;
- ***HERFST IN ZUID of MIDDEN BOHEMEN** - van logies en ontbijt tot volledige verzorging temidden van herfstkleuren in de bossen;
- ***WINTER IN DE BERGEN** - wintersport of wandelen in het Reuzengebergte, Tsjechisch Paradijs, Ertzgebergte enzovoort....

U kunt natuurlijk ook de volgorde omdraaien of, als u nog iets anders wilt: als we het niet in ons bestand hebben...

DAN VINDEN WE HET VOOR U!!!

**Telefoon 020 - 419 32 62,
Telefax 020 - 419 31 91**

E-mail adres: marije.van.urk@tip.nl

VAKANTIE

TSJECHIË; ADELAARSGEBERGTE

1 of meerdere weken genieten van:

- echte rust
- natuur
- cultuur
- sport (wandelen/fietsen/zwemmen/skiden/langlaufen)
- heerlijk eten
- scherpe prijzen

Wij verhuren en/of bemiddelen:

- vakantiewoningen
- 200 jaar oude boerderij
- kamers (alleen logies)
- pension

Inlichtingen:

RekBo Czech s.r.o.

P/a. Verhoevenstraat 35, 3818 PK Amersfoort

Telefoon/fax: 033 4650427

Homepage: <http://www.gironet.nl/home/tendam/>

VAN DE VOORZITTER

De najaarsbijeenkomst is weer voorbij en de vereniging kan terugkijken op een geslaagde 'veertiende oktober' in Ede. Een gevarieerd programma met veel informatie over de geschiedenis van Tsjechen en Slowaken in Nederland en folkloristische gebruiken tijdens de winterfeestdagen, dat alles gelardeerd met muzikale onderdelen en sprookjes uit de beide landen, inclusief becherovka en materialen van het Tsjechisch Centrum en de VNTS-reisinfodienst.

Het bestuur is blij met de positieve reacties van de aanwezige leden. Het doet goed te constateren dat de vereniging voor de jaarlijkse bijeenkomsten een vast publiek weet te trekken, steeds aangevuld met (toekomstige) nieuwe leden die eens komen proeven hoe de sfeer is en graag 'gelijkgestemden' willen ontmoeten. Elders in AHOJ treft u een verslag aan van deze bijeenkomst.

Er waren overigens veel bijeenkomsten de afgelopen weken. Een bijzondere Tsjechische poppentheatervoorstelling in Gouda, de jaarlijkse receptie op de Tsjechische ambassade ter gelegenheid van de viering van het uitroepen van de Tsjecho-Slowaakse Republiek op 28 oktober 1918.

Zo was er ook een zeer waardevol initiatief van de Stichting Vriendschapsband Mierlo/Dobříš tot het organiseren van een maxiconferentie in Tsjechië waar de Tsjechische counterpart van Mierlo en die van drie andere Nederlandse gemeenten nu eens konden aangeven wat zij van (Europese) uitwisseling en samenwerking verwachten.

In Utrecht werd gedebatteerd over stoppen of doorgaan met stedenbanden na een tiental jaren. Naast positieve en negatieve antwoorden op deze vraag viel in dit TUMULT-debat overigens opmerkelijk veel aandacht te beluisteren voor de vorm van stedenbanden, duurzame contacten en/of projectmatige aanpak, de (intensieve) rol van burgers bij de uitwisselingen, de noodzaak van wederkerigheid en voldoende politiek draagvlak. Om dat laatste te bewerkstelligen deed een van de aanwezigen de suggestie om gemeenteraadsleden een specifiek project te laten adopteren.

Dat na de startfase de realisatie van de doelstelling van de stedenbanden aan verandering onderhevig is, daarover waren alle deelnemers aan het debat het volstrekt eens. Over een tweetal van de gememoreerde bijeenkomsten leest u meer in dit nummer.

Een verandering van veel groter en direct belang voor de vereniging valt er vanuit het bestuur te melden. Penningmeester Arie den Boogert heeft te kennen gegeven zijn werkzaamheden voor de vereniging met ingang van 1 november 2000 te willen beëindigen. Veranderingen in de persoonlijke sfeer en binnen het bestuur vormden helaas de aanleiding daartoe. Ik betreur, doch respecteer zijn besluit om terug te treden. Voor zijn jarenlange betrokkenheid bij de vereniging, in het bijzonder voor zijn inzet als algemeen bestuurslid en als penningmeester, en voor de prettige wijze van samenwerken dank ik hem ook op deze plaats van harte. Zijn taak wordt tot de eerstvolgende ledenvergadering in maart overgenomen door bestuurslid Paulien Plaisier.

Het volgende nummer van AHOJ verschijnt eind januari. Daarom wil ik u reeds heel fijne feestdagen toewensen. Het bestuur hoopt u persoonlijk een gelukkig nieuwjaar toe te kunnen wensen tijdens de nieuwjaarsbijeenkomst in Rotterdam op zaterdag 6 januari 2001, van 14.00 tot 16.00 uur in het Belasting- & Douanemuseum, Parklaan 14/16. In dit museum kunt u dan tevens de tentoonstelling De ster van Bethlehem bezichtigen.

Marijke van Dorst.

Boris van den Wijngaard
speelt
voor volwassenen in een eigen bewerking
Sprookjes uit Tsjechië en Slowakije

Op het repertoire onder andere sprookjes van de Tsjechische auteur Jiří Wolker, geschikt voor openingen exposities, activiteiten van stedenbanden, lunch- en andere voorstellingen.

Informatie en boekingen: De Bevroren Verdieping,
Copernicusstraat 78, 2561 XB Den Haag, tel. 06-10372265.

VAN DE REDACTIE

Zoals gewoonlijk komt de meeste kopij te laat binnen (nu zelfs twee weken te laat), maar omdat deze AHOJ een gecombineerd nummer is en de eerstvolgende pas na de tweede helft van januari klaar zal zijn, kunnen wij diverse activiteiten niet onvermeld laten. Daarom is deze AHOJ aan de late kant, maar dat hadden we al voorspeld. Bovendien is het een dikke.

Wat kunt u nu weer verwachten?

Allereerst vestigen wij de aandacht op onze Nieuwjaarsreceptie, waar wij tevens in de gelegenheid zullen zijn om de tentoonstelling 'Kerstfeest in Tsjechië' te aanschouwen.

De Voorjaarsreis naar Slowakije is nu uitgebreid beschreven, inclusief wat toeristische informatie.

Er zijn verslagen van de Najaarsbijeenkomst en van het poppentheater (tentoonstellingsnieuws).

Over het Nieuws van de stedenbanden hebben wij dit keer niet te klagen, dat is best omvangrijk.

Om alvast in de kerstsfeer te komen, heeft Sylva Alderliesten enige recepten van kerstkoekjes voor u uitgelegd (Paulien Plaisier heeft ze al gebakken). U kunt nu dus ook aan de slag.

Vier volle pagina's Knipselmap en in de rubriek Van en Over – diversen gaat het over het Paradijs in Slowakije.

Bij de Kerstsfeer hoort ook de prachtige muziek van Jakub Jan Ryba, u leest er meer over in de rubriek Muzikale noten, daar vindt u ook een bericht over het jongenskoor Boni Pueri.

Het tentoonstellingsnieuws (Wat het oog streelt) is bijzonder: van de glasexpositie plaatsen wij niet alleen het persbericht maar ook een pagina grote advertentie. En er komen Tsjechische films op TV, in januari a.s..

Van belang is ook de basketbalwedstrijd waar u eventueel (als u bij de eerste twintig behoort) gratis naar toe kunt. U leest het in de rubriek Allerhande.

AHOJ is meer dan vol, maar alweer leuk gevarieerd. Namens bestuur en redactie: veel leesplezier en alvast prettige feestdagen gewenst. Tot in het nieuwe jaar !

Hennie van der Burg.

*_*_*

NIEUWS VAN DE REISINFORMATIESERVICE

Zaterdag 28 oktober jl. stond de VNTS-reisinformatieservice met een stand op het blaaskapellenconcours in de Menterne in Muntendam (bij Veendam). De Moravische blaaskapel Přespolanka speelde voor een enthousiaste zaal en de stand van de VNTS werd goed bezocht. De campingkaarten waren weer duidelijk favoriet, ondanks dat er storm op komst was. De vragen verschuiven van algemene informatie naar inlichtingen over specifieke gebieden zoals bijvoorbeeld het Reuzengebergte of het Boheems Paradijs.

Samen met Dik Dragt, die de Tsjechische en Slowaakse taalmethoden stond te promoten, hebben we weer een hoop mensen blij en enthousiast kunnen maken voor Tsjechië en Slowakije.

Een ander nieuwtje is dat er op zaterdag 24 maart 2001 in Harderwijk een reisinformatiemarkt zal plaatsvinden. De VNTS organiseert die in samenwerking met de stedenband Harderwijk-Znojmo. Hierover volgt nog nader bericht.

Met al uw vragen en suggesties over reisinformatie bent u natuurlijk altijd welkom bij:

Jan Vrijhof, Boerschaplaan 278, 3034 ZE Rotterdam, tel/fax 010 412 17 14.

*_*_*

VNTS-REIZEN

Voorjaarsreis 2001 naar Slowakije

De voorbereidingen voor onze reis van 27 april tot 6 mei zijn nu in volle gang. In samenwerking met Jana Fečková (Slovakia Travel), die als onze reisleidster zal optreden, worden de plannen uitgewerkt. Wij hebben inmiddels een voorlopig programma, zoals gepubliceerd in de vorige Ahoj. Vanwege een paar bijzondere bezoeken kan het programma nog worden aangepast.

Vanuit Wenen zullen de trein- en vliegreizigers op 28 april per bus naar Bratislava reizen. Wij verblijven in hotel Senec. Van hieruit zullen diverse interessante excursies plaatsvinden. Uiteraard zal avondvullend vertier geboden worden.

Op 2 mei vertrekken we naar de Lage Tatra. Vanuit een eveneens mooi hotel zullen we verschillende bezienswaardigheden bezoeken. Hoewel het programma vrij vol is, zal het ook mogelijk zijn te winkelen of de tijd zelf in te vullen.

Cultuur en ontspanning, we streven naar een goede mix.

Deelnemers dienen zich uiterlijk 1 januari op te geven, om daarna een inschrijfformulier te ontvangen. De inschrijving vindt plaats op volgorde van aanmelding (max. 35 personen).

De reiscommissie:

Lee Thio (tel.: 020-6791423), van Baerlestraat 59, 1071 AR Amsterdam

Guus Molenaar (072-5052187), E-mail: gjmolenaar@multiweb.nl.

Informatie: 10-daagse VNTS rondreis in Slowakije

Periode: vrijdag 27 april tot zondag 6 mei

Vervoer: met nachttrein naar Wenen, per vliegtuig naar Wenen.
Of eigen vervoer.

Inbegrepen in de reissom:

retour trein 6-pers.couchette, opstapplaatsen Amsterdam, Utrecht, Amhem.

Rondreis per bus, hotelaccommodatie halfpension, overnachtingen op 2-pers.kamer, met toilet en douche. Annuleringsverzekering (reductie 35 pp, indien zelf geregeld).

Prijs:	VNTS- leden	f 1075,-
	Niet-leden	1150,-
Toeslagen:	1-persoonskamer	150,-
	4-persoonscouchette	30,-
	2-pers. slaapwagen	225,-
	Vliegtuig	350,-

*_*_*

Uit de school (reiscie) geklapt

De Reisdienst van de VNTS organiseert in 2001 een reis naar het zuidwesten van Slowakije en naar de Lage Tatra. In AHOJ van oktober stond al een voorlopig programma; in deze AHOJ verdere informatie.

De gebieden die we bezoeken lijken toeristisch niet zo aantrekkelijk, maar het is aan de VNTS om het tegendeel te bewijzen! Zoals reeds vermeld, bezoeken wij o.a. de steden Bratislava, Trnava en Nitra en als landstroken de Grote Donauvlakte, de Kleine Karpaten en de Lage Tatra. We gaan ontdekken dat daar veel te zien en te beleven valt. Om de reislust op te wekken volgt hier een uitgebreidere toelichting op een tweetal reisdoelen.

Nederland is het land van de grote en grootse waterwerken. Iedere Nederlander is natuurlijk geïnteresseerd in alles wat met water te maken heeft. Daarom bezoeken wij de Gabčíkovo Dam. Deze dam ligt 50 km stroomafwaarts van Bratislava in de Donau. Het is een indrukwekkend bouwwerk, gemaakt om de afvoer van de Donau tegen te houden. Wat je er ziet zijn: twee sluizen met valdeuren van 16 en 22 meter, acht turbines en een vistrap.

Het project dateert van 1977 in samenwerking met het Hongaarse Nagymaros-project. Beide landen zouden hierdoor energie winnen, overstromingen voorkomen en de scheepvaart bevorderen. In 1990 zagen de Hongaren van verdere deelname af omdat het project schade toebracht aan het milieu; dit kostte de Slowaken miljoenen kronen. De Slowaken veranderden het oorspronkelijke plan en maakten hun deel van het plan af in 1992. De Gabčíkovo-dam verlegde de bedding van de Donau. De Hongaren weigerden samen te werken en maakten hun deel van het project zelf af. Dit conflict werd voorgelegd aan het Internationale Hof van Justitie in Den Haag. Het Hof oordeelde, dat de Hongaren zich aan de afspraken van 1977 hadden moeten houden, maar dat de Slowaken niet konden stellen dat zij het project afgerond hadden door de loop van de rivier te wijzigen. Beide landen werden veroordeeld tot het voltooien van het werk in 6 maanden. Beide landen hebben de werkzaamheden opgeschort in verband met op handen zijnde verkiezingen, zodat de 6 maanden verliepen zonder dat er wat gebeurde.

Met onze groep zullen we de dam bezichtigen en deskundig van commentaar voorzien.

Van een heel andere orde is het bezoek dat wij zullen brengen aan het dorpje Vlkolínec. Het ligt volkomen geïsoleerd in een zijdal van de Revúcka-rivier, zuidelijk van Ružomberok. Het eerste geschreven bericht over deze nederzetting dateert van 1376. Vlkolínec hoorde samen met Ružomberok tot de heerlijkheid van Likava. De bevolking leefde van landbouw, veeteelt en bosbouw. Het wapen bestond uit een heraldische roos met een naaldboom op de achtergrond.

Er zijn nu nog ca 45 objecten van volkscultuur overgebleven. Het gaat om houten huizen en een houten klokkentoren uit 1770. Ook is er een kerkje gewijd aan de Verkondiging van de Maagd Maria uit 1875, een waterput uit 1860 en een museumboerderij.

Het dorp bestaat uit twee evenwijdige straten met langwerpige bedrijfsgebouwen. De huizen hebben drie vertrekken, gebouwd van hout en steen.

Sinds 1977 is Vlkolínec door de UNESCO tot monument van Volksarchitectuur verklaard. Desondanks zet de bevolking haar oude, eenvoudige levenswijze voort en zal dat blijven doen. Zou dat niet lukken en sterft de bevolking uit, dan zou het dorp vervallen tot een openluchtmuseum voor toeristen, hetgeen jammer zou zijn.

Het dorp ligt zo geïsoleerd, dat wij er heen moeten lopen of een paard met wagen moeten huren. Ook dit bezoek belooft een belevenis te worden!

Lee Thio, VNTS-Reisdienst

EVENEMENTEN

Nieuwjaarsbijeenkomst

De VNTS houdt op zaterdag 6 januari 2001 van 14.00 tot 16.00 uur een nieuwjaarsbijeenkomst in het Belasting- & Douanemuseum te Rotterdam, Parklaan 14/16.

Het museum is bereikbaar: vanaf het Centraal Station Rotterdam en het station Hofplein met tramlijn 5 richting Willemsplein, halte Westplein.

Met de metro: uitstappen station Leuvehaven.

Per auto de borden 'Euromast' volgen.

Kerstfeest in Tsjechië

Kerstgroepen en eetcultuur te kijk

Van 10 december 2000 tot en met 14 januari 2001 te zien in het Belasting & Douane Museum te Rotterdam.

De tentoonstelling

Ook dit jaar vertelt de kersttentoonstelling twee verhalen. Enerzijds wordt het fiscale element toegelicht in het kerstverhaal, anderzijds wordt de tentoonstelling opgeluisterd met een verzameling bijzondere kerststallen. Deze keer uit Tsjechië. De tentoonstelling is een samenwerkingsverband tussen het Belasting & Douane Museum en het Moravisch Museum te Brno, Tsjechië, met steun van het ministerie van Cultuur van de Tsjechische Republiek.

Het fiscale element

Keizer Augustus kondigde een periodieke volkstelling af, een census. Op deze manier werd het mogelijk om het aantal inwoners in een gebied vast te stellen en de opbrengst aan belastingen te schatten. Volgens de getuigenis van de evangelist Lucas trokken Jozef en zijn hoogzwangere vrouw Maria naar Bethlehem omdat dit een van de plaatsen van inschrijving was voor de afgekondigde volkstelling. Het Belasting & Douane Museum licht het fiscale element toe.

Tsjechische kerstgroepen en eetcultuur te kijk

De kerststallen zijn van verschillende materialen gemaakt zoals papier, hout, karton en bijenwas en vertegenwoordigen de Moravische volkscultuur. In de stallen worden vaak dorpelingen, ambachten en klederdrachten getoond uit de streek waar het kerststalletje is gemaakt. Tevens worden er typische Tsjechische gerechten tentoongesteld die alles te maken hebben met de kerstviering. Op die manier krijgt men een goed beeld van het Tsjechische Kerstfeest.

Kinderactiviteiten

Gedurende de gehele kerstvakantie (23-12-2000 t/m 07-01-2001) zijn er verschillende activiteiten in het Belasting & Douane Museum te doen voor kinderen van 6 t/m 13 jaar. Zo kunnen de kinderen hun eigen wenskaarten ontwerpen en mogen ze een eigen Tsjechische kerststal maken.

Let op!

Vanaf zaterdag 23 december 2000 tot en met donderdag 28 december 2000 is er een levende kerststal te bezichtigen! De toegang is gratis. Het museum is toegankelijk voor minder valide bezoekers.

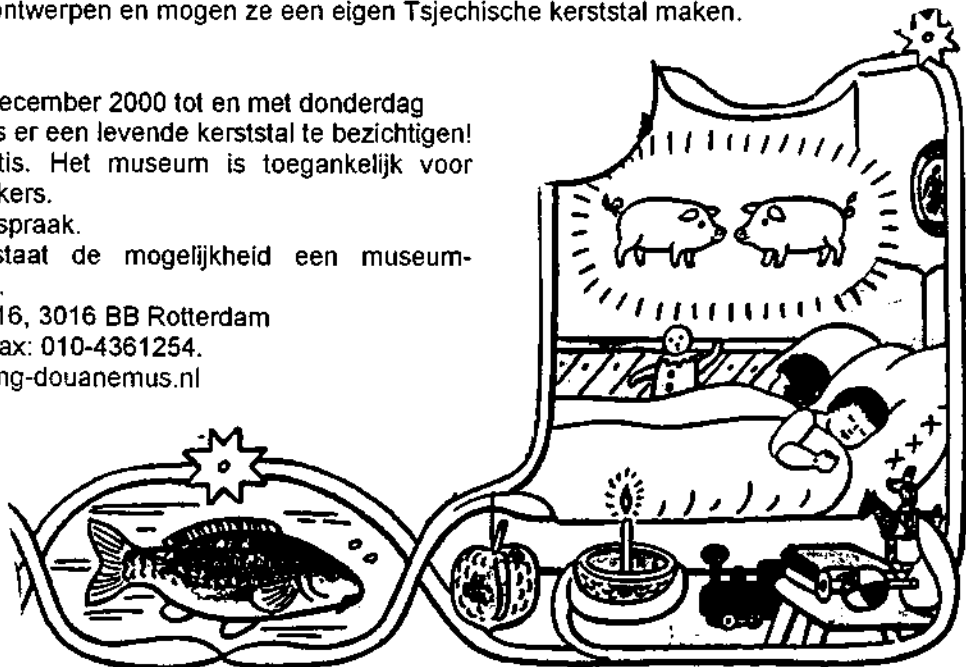
Rondleidingen op afspraak.

Voor kinderen bestaat de mogelijkheid een museum-speurtocht te volgen.

Adres: Parklaan 14-16, 3016 BB Rotterdam

Tel. 010-4365629; Fax: 010-4361254.

E-mail: info@belasting-douanemus.nl

VAN HET BESTUUR

Najaarsbijeenkomst in Ede

Op zaterdag 14 oktober vond er voor de tweede keer een VNTS-manifestatie plaats in het NIMAC-zalencentrum in Ede. De accommodatie was de vorige keer uitstekend bevallen al was de bereikbaarheid voor sommigen een duidelijk minpunt ten opzichte van het klassieke Breukelen. Desondanks telde de club 62 personen. Enige leden uit Den Haag en omstreken kwamen met verfraging aan omdat de NS ze had omgeleid via Duivendrecht. Ze misten slechts de opening van de voorzitter en de beginwoorden van Mirek Kabela's voordracht over *"De Tsjechen en Slowaken in Nederland"*. Bij een vorige gelegenheid begon dhr. Kabela zijn overzicht in de middeleeuwen en eindigde in de eerste helft van de twintigste eeuw. Nu was de periode van de Tweede Wereldoorlog tot nu aan de beurt. De politieke gebeurtenissen in Tsjechoslowakije bleken meer door te werken in de onderlinge betrekkingen van Tsjechen en Slowaken in Nederland dan vermoed. Niet alleen de gebeurtenissen uit 1948 en 1968 hadden effect, maar ook het lidmaatschap van politieke partijen die zich onder het *Protectorát* gesteld zagen voor wat we in Nederland het *dilemma van de burgemeester in oorlogstijd* noemen, speelde hier een rol. Ook ging Kabela in op de rol die Dr. W. Valk (auteur van het in 1947 verschenen *Tsjechoslowakije het hart van Europa*) in de toenmalige Vereeniging Nederland-Tsjechoslowakije speelde.

De acteur Boris van den Wijngaard speelde vervolgens in een eigen bewerking een keuze uit Tsjechische en Slowaakse sprookjes van onder meer Jiří Wolker en Samo Czambel. Waar bij ons de inhoud van sprookjes doorgaans meer aansluit bij de denkwereld van kinderen (of sluiten volwassenen zich wellicht af voor die thema's?) leven sprookjes in de Slavische cultuur voor alle leeftijdscategorieën. Boris bracht dat op overtuigende wijze. Folklore is in Tsjechië en Slowakije veel meer dan in Nederland erkend als een volwaardig onderdeel van de cultuur. Ook in de muziek is dat overduidelijk en dat viel te beluisteren in de liederen van Dvořák en Janáček die door Geert van der Burg in het Tsjechisch werden gezongen. Zijn Nederlandse vertaling was in het programma afgedrukt.

Ter illustratie van Tsjechische en Slowaakse gebruiken *"Tussen Sinterklaas en Driekoningen"* had Paulien Plaisier de zaal versierd met diverse voorbeelden en behandelde zij dit onderwerp ook met behulp van een overheadprojector.

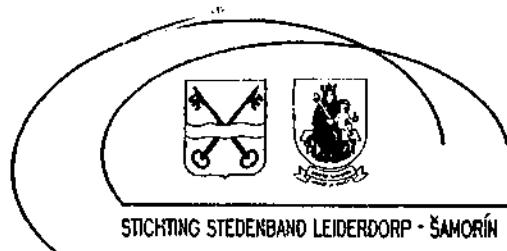
Bert Marcus

Genietend van het programma.....

NIEUWS VAN DE STEDENBANDEN

Leiderdorp - Šamorín

In het informatieblad *Lectori Salutem* van de Stichting Stedenband Leiderdorp – Šamorín wordt teruggekeken op het bezoek dat een gezelschap Šamoríners, voornamelijk bestaande uit leerkrachten uit het basis- en voortgezet onderwijs, omstreeks Koninginnedag aan Leiderdorp heeft gebracht. Gelet op de samenstelling van de groep was het belangrijkste programmapunt kennisneming van de gang van zaken op scholen en contact met Nederlandse collega's.

Ook werd aandacht besteed aan middelen om te werken aan een beter milieu, via een presentatie door een ECO-team. Voor ontspanning was ook tijd ingeruimd. De gasten maakten, samen op het podium met de burgemeester, de traditionele Koninginnedagbade mee, gingen "naar de bollen" en het strand en mochten meedoen met een partijtje haringhappen. Enkele gasten hielden het toch maar liever bij gebakken vis. Vlak voor het vertrek was men getuige van de plaatsing van stedenbandborden bij de gemeentegrenzen, een gebeurtenis waarbij ook de Slowaakse ambassadeur, de heer L. Kopaj, aanwezig was.

In het informatieblad – ook in vertaling – een in de plaatselijke krant van Šamorín *Somorja és Vidéke* verschenen verslag van het bezoek aan Leiderdorp, geschreven door leden van de delegatie. Eén schrijft enthousiast over wat hij bij de politie in Leiderdorp heeft gezien. Het werken met computers, de aandacht voor preventie van criminaliteit en de samenwerking met de burgerij hebben veel indruk op hen gemaakt.

Verder wordt melding gemaakt van een ontmoeting met mensen van het bedrijf dat in de buurt van Šamorín werkt aan een Phare-project dat o.a. als doel heeft de bescherming van waterbronnen rondom Šamorín en dat voor een deel vanuit Nederland wordt gefinancierd.

Een ander delegatielid geeft vooral aandacht aan zijn kennismaking met het Nederlandse onderwijssysteem bij een bezoek aan enkele scholen. Het al vroeg gaan werken met computers is hem opgevallen en ook de verhouding tussen leraren en leerlingen. Na alles wat hij in die paar dagen gezien heeft, vindt hij dat de tolerantie in de Nederlandse samenleving en de zorg voor anderen dingen zijn waarin Slowakije nog veel van kan leren.

Tenslotte wordt veel waardering uitgesproken voor het bestuur van de Stichting Stedenband Leiderdorp – Šamorín, die het bezoek prima had verzorgd. En verrassend was voor de delegatie dat de stichting het resultaat is van particulier initiatief, waarin Šamorín alles veel meer vanuit de gemeente, vooral door de burgemeester zelf, wordt geregeld.

Zoetermeer – Nitra

Een jaar of zeven geleden startte het Stedelijk College Zoetermeer een hulpproject in partnergemeente Nitra in Slowakije. Ieder jaar gaat een groep leerlingen daarheen om te helpen bij de opknap van een kloostergebouw dat onderdak biedt aan weeskinderen en daklozen. Er wordt geschilderd, tuinonderhoud gedaan en nog allerlei ander kluswerk uitgevoerd. Begin oktober is weer een groep naar Nitra geweest om werkzaamheden te verrichten. Ter financiële ondersteuning van een en ander werd door andere leerlingen van de school een sponsorloop gehouden.

Vanuit Zoetermeer zijn eerder ook contacten gelegd met een agrarische school in Nitra, wat geleid heeft tot een jaarlijkse uitwisseling. De "werkploeg" van het Stedelijk College bracht bij hun terugreis naar Zoetermeer dan ook wat leerlingen uit Nitra mee. Voor hen was een uitgebreid programma opgesteld, waarvan informatieve lessen over Nederland, sportactiviteiten en bezoeken aan bedrijven onderdeel vormden. Een ander uitje was een bezoek aan het Anne Frank Huis in Amsterdam. Het bleek dat de Slowaakse jongelui nooit eerder van Anne Frank hadden gehoord. Van het Stedelijk College ontvingen ze van 's werelds beroemdste dagboek een exemplaar in Slowaakse vertaling.

Het vijfdaagse bezoek van de achttien scholieren met vier docenten was op maandag 9 oktober begonnen met een door de afdeling verzorging van het Zoetermeerse College zelf gemaakt ontbijt als

eerste programmapunt van de reeks activiteiten. Al met al is er een succesvolle uitwisseling geweest en zijn er over en weer heel wat indrukken opgedaan.

In de plaatselijke streekbladen werd melding gemaakt van een driedaags bezoek (30/10 – 1/11) van een delegatie uit Nitra. Het doel van het bezoek was de contacten en de samenwerking te verstevigen.

Men bezocht o.a. enkele organisaties, waaronder BOVOS (welzijnsorganisatie) en Effatha (doveninstituut).

De mensen uit Nitra zijn vooral geïnteresseerd in de Zoetermeerse fietspaden en hoe die deel uitmaken van het verkeerssysteem. Er bestaat een overeenkomst tussen beide steden die voorziet in beschikbaarstelling van deskundigheid door Zoetermeer bij de ontwikkeling van een fietspadenplan voor Nitra. (Hv/dB)

Baarn – Klášterec/Velké Meziříčí

De gemeente Baarn heeft een officiële band met de Tsjechische plaats Klášterec, maar daarnaast bestaat er ook een Werkgroep Oost Europa Contacten Raad van Kerken (O.E.C.). Deze werkgroep coördineert de betrekkingen die een zevental kerkelijke groeperingen – vijf protestantse, het Leger des Heils en één Rooms Katholieke parochie – onderhoudt met de Evangelische Kerk van de Boheemse Broeders in Velké Meziříčí.

Het initiatief voor de contacten werd in 1990 genomen vanuit Velké Meziříčí en het geformaliseerde partnerschap is het jaar daarop tot stand gekomen. Na zo'n tien jaar leek het de werkgroep goed zich eens te gaan bezinnen over de vraag of de betrekkingen, al dan niet met enige wijziging, moesten worden voortgezet, dan wel er reden voor stoppen was. Tijdens een bezoek van een aantal gemeenteleden uit Velké Meziříčí aan Baarn in april dit jaar werd de zaak vanuit de werkgroep bij hen aangekaart. Aan de orde werden gesteld vragen als: hoe denken jullie over het partnerschap, zijn er veranderingen nodig, hoe op langere termijn, op welke manier over en weer werken aan verrijking van ons geestelijk leven en kunnen we meer dan het tot nu toe hebben aan elkaars kerkelijke activiteiten teneinde ons geloof te versterken en van elkaar te leren?

De discussies hebben tot een gezamenlijke slotconclusie geleid: de contacten niet beëindigen, maar wel proberen meer "activiteiten" inzake gemeente opbouw met elkaar uit te wisselen; bijvoorbeeld stilstaan bij dezelfde bijbelteksten op een bepaalde zondag, meer deelname aan elkaars activiteiten zoals huisbezoek, bijbelkring, toerusting. Aldus de voorzitter van O.E.C. in de Nieuwsbrief die de werkgroep regelmatig laat verschijnen en die ook al aan de tiende jaargang toe is.

Jan Vrijhof verzamelt voor de V.N.T.S. allerlei informatie op het gebied van reizen, vervoer, vakantie-woningen e.d. Een en ander staat ter beschikking van VNTS-leden.

Hebt u op dit gebied nuttige informatie voor de V.N.T.S., laat het Jan dan weten. Zijn adres is:

Boerschaplân 278, 3034 ZE Rotterdam. Tel/fax: 010 412 1714.

Hoewel de kerkelijke betrekkingen Baarn – Velké Meziříčí los staan van de stedenband van Baarn met Klášterec leek het me best passend er in Ahoj ook eens melding van te maken. Niet omdat dit soort betrekkingen enig in de soort zou zijn want van mevrouw P.M. Haan, secretaris van de Baarnse Werkgroep Oost Europa Contacten hoorde ik dat zo'n veertig kerkelijke gemeenschappen contacten onderhouden vanuit Nederland met partners in Tsjechië en Slowakije en dat er in verband hiermee ook een Landelijke Werkgroep Gemeente-contacten met Tsjechië en Slowakije bestaat. Hierover in een volgend Ahoj mogelijk meer.

Jan van Gastel

Maxiconferentie Dobříš – Příbram – Domažlice.

Van 19 tot en met 21 oktober vond in de Tsjechische plaatsen Dobříš, Příbram en Domažlice een conferentie plaats waaraan de Nederlandse gemeentes Mierlo, Swalmen, Budel, Waalre en Hoorn deelnamen met hun respectievelijke partners Dobříš, Nepomuk, Domažlice, Nové Město en Příbram.

Het contact tussen deze 5 Nederlandse en 5 Tsjechische gemeentes bestaat sinds 1997, toen in Mierlo de Miniconferentie gehouden werd, een conferentie voor de 5 Nederlandse plaatsen met als doel de bespreking van de communicatiemoeilijkheden tussen de Nederlandse gemeentes en hun Tsjechische partners. Een jaar later werd in Dobříš de eerste conferentie gehouden voor de vijf Tsjechische zustersteden. Nu, drie jaar later was de tijd rijp om een gezamenlijke bijeenkomst te houden.

Het doel van de conferentie was enerzijds om te komen tot een inventarisatie van de nog bestaande problemen binnen de wederzijdse contacten, anderzijds om samen met de zustersteden de toetreding van Tsjechië tot de EU voor te bereiden.

De Nederlandse deelnemers – 16 personen sterk – werden in Dobříš allerhartelijkst ontvangen door Mevr. Martina Svarovská, voorzitter van de Vriendschapsband Dobříš – Mierlo. Van Tsjechische zijde namen ongeveer 25 personen deel. Bij de opening was ook Dhr. Westhoff van de Nederlandse Ambassade aanwezig die in zijn toespraak vol lof was over dit samenwerkingsverband; hij zegde de partners alle steun toe bij het concretiseren van hun toekomstige plannen.

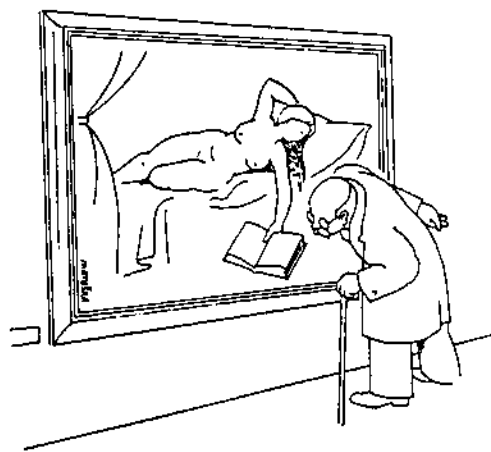
Het eerste deel van de conferentie was gewijd aan de inventarisatie van de problemen die partnersteden nog steeds tegenkomen in hun veelvuldige contacten. Dit onderdeel was de afgelopen maanden in Tsjechië en in Nederland uitvoerig voorbereid, zodat de hoofdlijnen voor alle deelnemers zeer duidelijk waren. Belangrijkste struikelblokken blijven in Tsjechië het taalprobleem, de financiering van diverse activiteiten, de moeizame organisatie en soms het contact met de plaatselijke overheden. De Tsjechen daarentegen kunnen moeilijk overweg met de Nederlandse directheid en met de soms overgeorganiseerde manier van werken. Voor alle deelnemers waren de problemen zeer herkenbaar en constateerde men slechts op enkele terreinen een verbetering ten opzichte van 1997, toen de eerste conferentie werd gehouden. Een gezamenlijk probleem is het vinden van voldoende vrijwilligers voor de verschillende besturen en comités.

Tijdens het tweede deel van de conferentie kwam het tot een levendige discussie over de mogelijke oplossingen van de gestelde problemen. Iedereen was het eens met het voorstel om meer talencursussen te organiseren in de Tsjechische plaatsen, maar het probleem is dat men moeilijk aan leraren kan komen en dat men geen geld heeft. Ook het voorstel om meer stagiaires naar Nederland te halen vond veel bijval, vooral als de Nederlandse Ambassade hierbij zou kunnen helpen.

Op de derde dag van de conferentie was Dhr. Janssens, burgemeester van Hoorn en voorzitter van de landenkring Nederland – Tsjechië en Slowakije uitgenodigd om een inleiding te houden over de toetreding van Tsjechië tot de EU en over de gevolgen hiervan op lokaal en regionaal niveau.

In zijn betoog ging hij in op de historische motieven om te komen tot een verenigd Europa en de gevolgen die dit heeft gehad voor de Nederlandse gemeentes. De Tsjechische deelnemers waren in eerste instantie overrompeld door de hoeveelheid aan informatie, maar kwamen vervolgens met zoveel vragen dat de vergadering bijna een uur uitliep. In zijn afsluiting zegde ook Dhr. Janssens concrete hulp toe van de landenkring bij het ontplooiën van initiatieven in groter verband, zoals deze conferentie.

Zoals vermeld begon de conferentie in de plaats Dobříš, gelegen 35 kilometer ten zuiden van Praag. De eerste en de tweede zitting vonden plaats in Dobříš, de derde zitting in Domažlice, gelegen bij de Duitse grens, ter hoogte van Neurenberg. Uiteraard genoten de deelnemers ook van de Tsjechische gastvrijheid: in Dobříš werd een bezoek gebracht aan het kasteel, aan een handschoenenatelier, in Příbram daalde de hele groep af in een zilvermijn en in Domažlice werd de groep allerhartelijkst ontvangen op het prachtige gemeentehuis en kreeg men een rondleiding door de stad.

Het verslag van deze conferentie zal over enkele weken klaar zijn en zal worden aangeboden aan de deelnemers, aan leden van het Europees parlement en aan de gemeentebesturen van de deelnemende plaatsen.

In het jaar 2001 zal deze bijeenkomst een vervolg hebben in Nederland; ook dan zal Europa een belangrijk gespreksonderwerp zijn.

Theo Lenders, voorzitter Stichting Vriendschapsband Mierlo – Dobříš

-

Stedenband Veenendaal - Olomouc: bomen Veenendaal Allee geplant

Zaterdag 28 oktober is op de nationale feestdag van Tsjechië de Veenendaal Allee in Olomouc aangeplant. In aanwezigheid van de burgemeesters van Olomouc en Veenendaal, de cultureel attaché van de Nederlandse ambassade in Tsjechië en vertegenwoordigers van leden van het Platform stedenband hebben Nederlanders en Tsjechen gezamenlijk de bomen langs deze laan geplant. Een rij eiken en linden markeert nu de route van een nog te bouwen informatiecentrum naar het aangrenzende natuurgebied en onderstreept de samenwerking tussen beide steden.

Na de rampzalige overstroming in 1997 van de rivier de Morava, waarbij grote delen van Olomouc onder water kwamen te staan en honderden huizen werden vernield, is niet alleen veel hulp verleend, maar is ook gekeken naar mogelijkheden om de gevolgen van dit soort overstromingen te beperken. Verbetering van de dijken en ook het geschikt maken van laaggelegen gebieden voor overstroming was een oplossing. Zo is het oog gevallen op een terrein buiten Olomouc bij het natuurgebied Litovelské Pomoraví, dat bij hoog water als opvangbekken kan dienen. Het terrein is aangekocht en krijgt behalve deze overloof functie ook een inrichting als natuurgebied. De laan aan de rand is uitgekozen als gezamenlijk project van Veenendaal en Olomouc. Deze laan is Veenendaal Allee gedoopt en is nu met financiële steun uit Veenendaal aangelegd. Zaterdag 28 oktober werden de bomen officieel geplant.

Bolderman reizen uit Veenendaal had ter gelegenheid van deze activiteit een busreis georganiseerd naar Praag en Olomouc. Deze bus was de avond voor de feestelijkheden in Olomouc aangekomen en de passagiers hadden al kunnen genieten van een uitvoering van de Moravische Filharmonie. De volgende dag waren alle reizigers volop betrokken bij het planten van de bomen. Niet alleen had iedereen financieel bijgedragen middels de reis, ook daadwerkelijk plantte men de eigen bomen.

De aanplant van deze Veenendaal Allee is het resultaat van een actie waarbij certificaten aan de man werden gebracht om de aanschaf van de bomen mogelijk te maken en een aanzet te geven voor de invulling van het verdere gebied. Alle passagiers van de door Bolderman georganiseerde reis naar Olomouc ontvingen dan ook in Olomouc hun certificaat. Met steun van gemeente, bedrijfsleven en individuele burgers is ruim 28.000 gulden ingezameld. In de vorm van een cheque werd dit bedrag voor het planten van de bomen door Ali Groebe, de voorzitter van het Veenendaalse Platform overhandigd aan de burgemeester van Olomouc, de heer Tesařík.

Rondom het planten was door de gemeente Olomouc een feestelijk programma georganiseerd. De passagiers van de bus en de overige bezoekers hebben de avond voor het planten een uitvoering van de Moravische Filharmonie Olomouc bijgewoond. In de concertzaal tegenover het stadhuis werd muziek van Dvořák ten gehore gebracht. Op de 28^e werd nog een ludieke voetbalwedstrijd tussen Tsjechen en Nederlanders gespeeld en werd 's middags een bezoek gebracht aan kasteel Bouzov. De dag werd afgesloten met een diner en een feestelijke avond in de jachthut bij het plantterrein. Alles bijeen een zeer geslaagde activiteit waarbij de banden tussen inwoners van Olomouc en Veenendaal verder zijn verstevigd.

Peter Beaart

-

Utrecht-Brno

Utrechtse wethouder Kernkamp nam EUROCITIES AWARD in ontvangst

Vrijdag 27 oktober 2000 heeft wethouder Kernkamp, portefeuillehouder voor stedenbanden, tijdens de jaarvergadering van EUROCITIES in Leipzig de **EUROCITIES AWARD ON INNOVATIVE URBAN STRATEGIES** in ontvangst genomen. Hij deed dat samen met de heer Duchoň, burgemeester van Brno, omdat het project *Housing, an integral approach* dat genomineerd werd voor deze prijs in de zusterstad van Utrecht wordt uitgevoerd. De prijs viel dan ook in de categorie *European Transnational Cooperation*. De concurrent van Utrecht in deze categorie was Sint Petersburg.

Deze prijs is te danken aan de inzet van de Dienst Stadsontwikkeling, afdeling Wonen en speciaal aan Mat Haenen en Mireille Kolnaar die het project uitvoeren. Ook de inzet van de zijde van Brno werd hoog gewaardeerd omdat beide steden de prijs in ontvangst konden nemen.

Het is voor de tweede keer binnen een jaar dat Utrecht een prijs kreeg voor zijn samenwerking met Brno. Vorig jaar december werd in Bilbao de *Golden Star for Town Twinning* van de Europese Unie uitgereikt aan de burgemeesters van Brno en Utrecht voor de inspanning op cultureel gebied.

WIST U DAT ?

Kinderen van buitenlandse ouders recht hebben op gratis onderwijs in hun eigen taal?
Taalschool Nijmegen start bij voldoende belangstelling met een cursus Tsjechisch.

Kinderen van Tsjechische afkomst in de leeftijd 5-11 jaar krijgen gratis twee lesuren per week, buiten de schooltijden. (Eenmalig inschrijfgeld fl. 27,50 incl. lesmateriaal). Les op alle niveaus, afhankelijk van de kennis van de leerlingen.

Er wordt tevens een cursus aangeboden voor andere leeftijdsgroepen, deze betalen wel een eigen bijdrage:

12-18 jaar	fl. 75,- per jaar
19-23 jaar	fl. 150,- per jaar
24+ jaar	fl. 225,- per kwartaal

Informatie en aanmeldingen bij:
Taalschool Nijmegen
St. Stevenshofje 28 - 29
6511 VZ Nijmegen
024 - 379 06 45
info@taalschool.nl

of bij de docente:

Hana Kulisanova
0573-461653
Hana.kul@freeler.nl

DE UNIEKE TSJECHISCHE KRUIDENLIKEUR

BECHEROVKA
is volop verkrijgbaar
in Nederland

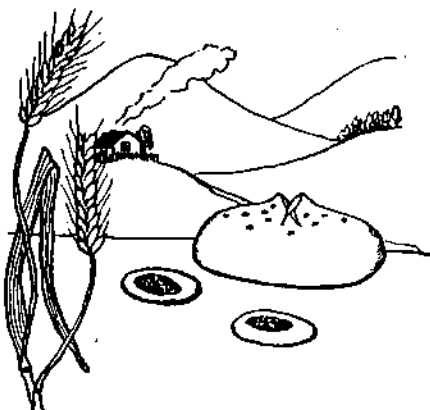
Voor informatie over verkooppunten van **Becherovka**
zijn wij u graag van dienst.

VAN DE LEDEN

Kerstkoekjes

Ja hoor, het is nu echt de tijd om kerstkoekjes te maken. De meeste Tsjechen bakken er drie of vier soorten van, er zijn echter kampioenen die twintig soorten kerstkoekjes bakken. Als je ze goed bewaart (op een koele, droge plaats, in kartonnen dozen), zijn de koekjes best lang houdbaar. Het hangt natuurlijk ook van de eetlust van de familieleden en bezoekers af of de koekjes het volgende jaar halen, of nog erger, de kerstdagen.. Hieronder volgen drie makkelijke recepten.

Sněhové pusinky (Sneeuwkusjes)

Dit eenvoudige soort kerstkoekjes bestaat slechts uit eiwit en suiker. Per één eiwit is 70 tot 80 g suiker nodig. Van drie eiwitten maak je een redelijke hoeveelheid sneeuwkusjes.

Sla de eiwitten stijf met de helft van de suiker zodat er dikke „sneeuw“ ontstaat. Meng de tweede helft suiker in de opgeklopte eiwit met een pollepel.

Doe bakpapier in een bakvorm.

Maak kleine bergjes (met een lepel of met behulp van een zakje met een afgeknipte punt).

Bak de kusjes in een matige oven (50 graden) totdat ze groter zijn geworden. Laat ze licht roze worden.

Variatie: Voeg 80 g geraspte nootjes per eiwit toe óf 70 g geraspte nootjes en 10 g chocola per eiwit óf 40 g geraspte kokos en een beetje citroenschil.

Kokosové rohličky (Kokoshalvemaantjes)

Ingrediënten:

- 300 g bloem
- 120 g ongezouten boter/margarine
- 120 g geraspte kokos
- 100 g suiker
- 1 ei

Maak deeg van alle ingrediënten. Bewerk het met een breed mes en/of met je handen op een houten plank.

Vorm kleine halfmaantjes. Heel kleine (2 cm) zien er schattig uit, wat grotere (5 cm) zijn misschien wat makkelijker om verder te behandelen.

Bak de halfmaantjes in een niet ingevette bakvorm, ongeveer 15 minuten bij middentemperatuur.

De hete halfmaantjes in poedersuiker met vanille(suiker) paneren.

Zázvorky (Gembertjes)

Ingrediënten:

- 280 g suiker
- 4 eieren
- 5 g gemberpoeder
- 280 g bloem
- citroenschil
- evt. een snufje bakpoeder

Klop de hele eieren met de suiker en citroenschil schuimig en luchtig.

Voeg de vloeibare mengsel toe aan de bloem met gember.

Goed verwerken zodat er bewerkbaar deeg ontstaat.

Maak er een plak van, ongeveer 7 mm dik.

Maak kleine gembertjes met behulp van een borrelglasje of een klein vormpje.

Plaats de gembertjes op een ingevette bakvorm.

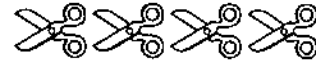
Je kunt ze nu een dag laten rusten onder een doek.

Bak de gembertjes ongeveer 15 minuten in een warme oven (midentemperatuur).

Sylva Alderliesten

VAN EN OVER TSJECHIË EN SLOWAKIJE

UIT DE KNIPSELMAP

Op 19 oktober keurde het parlement de begroting 2001 goed, met inkomsten 636,2 miljard Kč en uitgaven 685,2 miljard Kč, dus een tekort van 49 miljard. Het onderwijs heeft volgens de regering topprioriteit.

Het Belgische koningspaar arriveerde op 24 oktober in Praag voor een drie dagen durend staatsbezoek. Na een lunch met het echtpaar Havel ontving koning Albert van burgemeester Kasal een sleutel van de stad. De koning wandelde over de Karelsbrug naar het Lichtenstein-paleis, waar hij de voorzitters van het parlement ontmoette. België is de 5e investeerder in de republiek en de Belgische bank KBC beheert de meeste deposito's.

Het parlement wees ex-minister Jan Motejl aan als kandidaat Ombudsman, president Havel heeft ook het recht om nog een andere kandidaat voor te dragen.

Motejl, enige niet partijgebonden minister van justitie, nam onlangs ontslag omdat veel van zijn wetsvoorstellen voor hervorming niet door de Kamer kwamen. Havel benoemde op 16 oktober in zijn plaats vice-premier Pavel Rychetský.

President Havel verleende gratie aan een 16-jarige Oostenrijkse demonstrant tijdens de IMF/Wereldbank conferentie in Praag. De door hem aangerichte schade aan auto's werd door zijn ouders vergoed, en nadat hij zijn spijt betuigd had aan de eigenaren, wilde die dat de student niet verder vervolgd zou worden.

Aan het begin van zijn staatsbezoek aan Italië bracht premier Zeman op 22 oktober een bezoek aan de paus. Tevens sprak hij met de Vaticaanse staatssecretaris Angelo Sodan. Immers Tsjechië is het enige land in Centraal- en Oost-Europa dat nog geen verdrag heeft met het Vaticaan, wegens onenigheid over de teruggave van voormalig kerkbezit.

Minister van buitenlandse zaken Jan Kavan bezocht op 23 oktober president Kostunica in Belgrado. Hij beloofde de reïntegratie van Joegoslavië in de internationale organen te steunen en zegde economische hulp toe, zoals herstel van de door NAVO-bombardementen vernielde centrale in Kolubara. Op 24 oktober had Kavan een ontmoeting met de Oostenrijkse kanselier Schuessel, waar hij een verdrag tekende voor financiële compensatie voor dwangarbeiders uit de 2e wereldoorlog.

President Havel bracht een drie dagen durend bezoek aan Turkije (10-12 okt.) en bood zijn bemiddeling aan voor het conflict tussen de Grieks- en Turks-Cyprioten.

Op de Bilhant-universiteit in Ankara, waar hij een eredoctoraat kreeg, prees hij Turkije als een land waar Islamitische en Westerse waarden samengaan.

Op de laatste dag besprak hij mensenrechtenkwesties met een groep intellectuelen, onder wie de Koerdische activist Akin Birdal. Tevens onthulde hij een gedenkplaat voor voormalig ambassadeur Alexander Dubček.

Twee gevechtsvliegtuigen stortten op 10 oktober tijdens de landing bij Havlíčkův Brod neer, beide ervaren piloten kwamen om. Een commissie stelt een onderzoek in.

Het gaat beter met de Tsjechische economie. De productie steeg met 11% in een jaar en de werkeloosheid daalde tot 8,8%. Volgens experts komt dit door hoge buitenlandse investeringen in plaatselijke bedrijven, die 27% van alle industriële verkopen landelijk uitmaken. De meest succesvolle ondernemingen zijn Škoda auto en nieuwkomers zoals TV-sets maker Otava.

Josef Tosovský, centrale bank-president en voormalig premier, heeft zijn kandidatuur voor vice-president van de Europese Ontwikkelingsbank ingetrokken. Hij heeft bezwaar tegen de lange selectieprocedure.

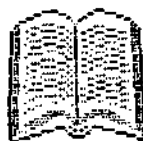
Zetor Brno hervatte de productie van tractoren op 23 oktober na 18 maanden inactiviteit. De CSB- bank gaf een lening van 700 miljoen Kč, de tractoren worden alleen op bestelling gemaakt.

Let Kunovice, de grootste producent van burgervliegtuigen, werd op 24 oktober bankroet verklaard. De Amerikaanse eigenaar zal de fabriek sluiten als geen investeerder gevonden wordt.

Eduard Goldstucker (87), bekend literair criticus en historicus, stierf op 23 oktober in Praag. Duitstalige literatuur in Praag had zijn grootste interesse. Zo schreef hij over Franz Werfel, Egon Kirsch en uitgebreid over Franz Kafka, waarmee hij het wat beschamende stilzwijgen in Tsjechië over Kafka doorbrak. Tijdens de oorlog en vanaf 1969 tot 1991 leefde hij in Groot-Brittannië, waar hij les gaf aan diverse universiteiten.

Jan Hřebek's film "Musíme si pomáhat" (we moeten elkaar helpen) kreeg in Tsjechië een Oscar-nominatie. De onvriendelijke komedie, spelend tijdens de nazibezetting is zijn derde film.

Minister van cultuur Pavel Dostál presenteerde op de Praagse burcht op 19 oktober de literatuurstaatsprijzen van het jaar 2000. Karel Šiktanc (geb.1928), was radioverslaggever van 1961 – 1971, en in 1971 hoofdredacteur MFD. Nadien werd hij politiek vervolgd. Naast 7 gedichten per jaar schreef hij ook kinderboeken.

Hij kreeg een prijs voor het origineelste werk. Samen met Jiří Sotola, Miroslav Florian en Miroslav Holub schreef hij in het tijdschrift Květen, en zij werden bekend door alledaagse poëzie. Anna Valentová kreeg een prijs voor vertaald werk (naast Hongaars werk Peter Nadas' roman "Het boek van de herinnering").

Onderwijs, cultuur en geestelijke waarden vormden het hoofdthema van een door president Havel georganiseerd internationaal symposium op de Praagse Burcht van 15-18 oktober (Forum 2000). Bekende wereldburgers zoals Dalai Lama, voormalige presidenten Li Teng (Taiwan), De Klerk (Zuid-Afrika), islamitisch filosoof en schrijver Abbas Mohadjerani, de Russische mensenrechtenactivist Sergei Kovalyov, de Franse politieke wetenschapper Jacques Rupnick en de Britse socioloog Anthony Giddens, woonden de conferentie bij. Gedachten waren dat de globalisatie een gevaar was voor de diversiteit in de culturen, de drijvende kracht achter de globalisatie is niet alleen de economie en de markt maar ook de telecommunicatie. Tsjechische vertalingen van 6 boeken van Dalai Lama werden gepresenteerd, waaronder zijn boek "het nieuwe millennium", nauw verbonden met het thema van de conferentie.

Professor Václav Riedelbach is benoemd als nieuwe algemeen directeur van het Tsjechisch Philharmonisch Orkest, nadat Jiří Kovář 5 jaar voorlopig de leiding had.

Het Tsjechische voetbalelftal won in de voorronden van de wereldkampioenschap van Bulgarije en IJsland maar speelde gelijk tegen Malta. Zij leiden nu hun poule voor Denemarken. Beste spelers zijn aanvoerder Nedvěd en aanvaller Koller.

Het parlement keurde op 27 oktober wijzigingen in de belastingwet goed, waardoor de gemiddelde Tsjech 800 Kč per jaar minder belasting hoeft te betalen. Voorstellen om de benzineaccijns te verlagen of een tegemoetkoming in de aanschaf voor een met een modern uitgeruste personal computer werden niet goedgekeurd.

Het concern Matsushita, de grootste Japanse fabrikant van mobiele telefoons, gaat een nieuwe fabriek, de grootste in Europa, in Pardubice bouwen, investering ruim 3 miljard Kč. Per 2002 wil men 16 miljoen Panasonic telefoons jaarlijks produceren.

De keuze viel op Pardubice vanwege het geplande industrieterrein en de professionele benadering van de stadsbestuurders.

Japanse ondernemingen hebben al 1 miljard Kč in Tsjechië geïnvesteerd.

President Havel accepteerde op 31 oktober het ontslag van bankpresident Josef Tosovský. Het ontslag markeert het einde van een 11-jarige carrière van een van de meest invloedrijke personen

tijdens de transformatie van de Tsjecho-Slowaakse en Tsjechische economie. Beiden stelden dat Havel nu voor 1 januari, waarna zijn bevoegdheden beperkt worden, een opvolger kan aanwijzen. Tosovský krijgt de leiding in Basel over het Institute of Financial Stability.

President Havel deed in zijn speech op 28 oktober ter gelegenheid van de viering van 28 oktober een beroep op de Tsjechen meer de Tsjechische identiteit te verdedigen. Hij hield zijn gehoor voor dat voor buitenlandse invloeden en instituties de staat en identiteit niet bedreigen, maar dat dit van binnen uit komt. Hij hekeldde het ongebreidelde materialisme en kwam op voor morele waarden. "Laten we ons niet binnen onze bergen opsluiten, maar de buitenwereld open en met zelfrespect tegemoet treden. Mensen moeten de juiste democratische keuzen maken en dan zullen we zien dat de open internationale maatschappij en de rijpe democratische cultuur van onze buurlanden, bondgenoten en vrienden de juiste omgeving is onze eigen uniekheid te ontwikkelen." Havel eerde 38 landgenoten uit het politieke, culturele en sociale veld met hoge staatsonderscheidingen in de Vladislav-zaal op de Burcht.

Op 26 oktober kwamen de astronauten James Lovell en Vladimír Remek naar Praag, waar zij diverse onderscheidingen ontvingen. Eugen Cernak, Amerikaan van Tsjechische komaf, kon wegens ziekte niet komen.

Lovell (72), bekend van het Apollo programma, werkt nu in het restaurant van zijn zoon en geeft lezingen. Remek (52) nam deel aan de Soyuz-28 vlucht in 1978 als eerste niet-Russische of Amerikaanse astronaut. Hij werkt nu als vertegenwoordiger van CZ Strakonice in Moskou.

75 hectaren van een uniek 12.000 jaar oud bos in de Slovenský Ráj gingen in vlammen op, nadat de brand op 23 oktober begonnen was. In het bos groeien 36 zeldzame en beschermde planten. 400 brandweermannen, waaronder soldaten en vrijwilligers hadden een week nodig om de brand te blussen. Omdat er slechts 1 Slowaakse helikopter beschikbaar was, kwamen helikopters uit Polen, Hongarije en Tsjechië helpen. Zes brandbestrijders kwamen om het leven. In Slowakije is een scherp publiek debat ontstaan over de kwaliteit van de brandweermannen.

De gevaarlijke crimineel Jiří Kajínek, veroordeeld tot levenslange gevangenisstraf wegens moord op 2 personen, ontsnapte op 29 oktober uit de strengst beveiligde Mírov gevangenis bij Šumperk, genoemd de Tsjechische "Alcatraz". In 1990 kreeg Kajínek al 11 jaar gevangenisstraf wegens het ontwapenen van politiemensen en diefstal van hun auto. Volgens de gevangenisdirecteur kon hij na 5 eerdere pogingen ontsnappen door fouten van de bewaarders. Ondanks een massale opsporingsactie van de politie is hij nog steeds voortvluchtig.

De rechtse partijen in het parlement slaagden erin twee amendementen op de Universiteitswet aangenomen te krijgen. Hogescholen en universiteiten mogen meer aan fundraising doen. Bovendien mogen studenten, die niet voor hun toelatingsexamen slagen, toegelaten worden als ze hun studie zelf willen betalen. De sociaal-democraten en de communisten waren hier op tegen, minister van onderwijs Zeman stelde immers dat dit studenten uit arme milieus achterstelde.

Controversiële actrice Lída Baarová (86) stierf op 27 oktober in Salzburg. Na een niet afgemaakte opleiding aan het Praags conservatorium begon ze aan een filmcarrière, waar ze in het begin meer voor haar uiterlijk werd gevraagd. Eind 30-er jaren maakte ze films onder regisseur Otakar Vávra. Ze kreeg een uitnodiging voor Hollywood, maar ze verkoos Berlijn, waar ze een affaire had met Goebbels. Ze moest het land verlaten nadat Goebbels' vrouw bij Hitler geklaagd had. Na de oorlog werd ze gevangengezet wegens collaboratie, maar ze ontvluchtte in 1948 Tsjechoslowakije. Ze speelde in veel films en trad in theaters in Duitsland en Oostenrijk op. In de 60-er jaren trad ze terug en schreef in 2 delen haar memoires.

Václav Bartůška, directeur van het Tsjechische paviljoen op de Expo 2000 in Hannover gaf na de sluiting op 31 oktober zijn visie aan de krant MF Dnes. Er mankeerde niets aan de tentoonstelling, zijn paviljoen was interessant en het getoonde netjes. Echter hij was teleurgesteld over het aantal bezoekers.

De comeback van first lady Dagmar Havlová komt in gevaar. Directeur Jiří Menzel van het theater Vinohrady heeft besloten de voorbereidingen te staken, omdat regisseur Juraj Herz een budget van over de miljoen Kč vroeg, wat de mogelijkheden van het theater te boven gaat. Havlová zou de rol van Mary Stuart in Robert Bolt's toneelstuk "Long live the Queen" spelen.

Het Tsjechisch Centrum in Parijs opende een expositie van foto's genomen door Jan Reich, prominent Tsjechisch fotograaf in de 60 en 70'er jaren. Meer dan 60 foto's betreffen Parijs. De tentoonstelling duurt tot eind november.

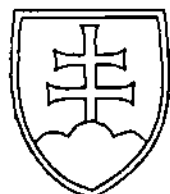
Jaroslav Rona, lid van de voormalige art groep " Tvrdohlaví", won de wedstrijd voor het Franz Kafka monument. Hij heeft volgens de jury gewonnen vanwege een onconventioneel ontwerp, nl. Kafka zittend op de schouders van een groot leeg kostuum. Het 3,2 meter hoge bronzen beeld wordt geplaatst bij de Spaanse synagoge volgend jaar.

Grote paniek in het kamp rond prins Charles, aldus de Daily Express. De prins, op 1 november op bezoek in Praag, hecht erg aan sandwiches met ei en mayonaise. Nu bleek dat zijn favoriete merk Hellmans's nergens in Praag te krijgen was. Dus werd direct een pot uit Engeland overgevlogen!

De toestand van de legendarische lange afstandsloper Emil Zátopek is kritiek. Met een beroerte is hij opnieuw in het Centraal Militair Hospitaal opgenomen. Zátopek won totaal 4 gouden medailles op de Olympische spelen (1948 en 1952).

2 november ondertekenden de premiers Zeman en Dzurinda een verdrag van samenwerking om de grensovergangen tussen beide landen te verbeteren en kwamen uitwisselingen in onderwijs en cultuur overeen.

SLOWAKIJE

Slowakije en de aansluiting bij het Westen

Slowakije's lidmaatschap van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (in het Engels: OECD) is door het Slowaakse parlement geratificeerd.

Dit is de eerste van de drie westerse organisaties waar de huidige Slowaakse regering zich bij wil aansluiten. De volgende is de Navo, maar die heeft uitbreiding voorlopig niet op het programma staan. Daarom wil de Slowaakse regering de discussie daarover op gang brengen.

De voorbereiding tot het lidmaatschap van de Europese Unie verloopt zeer snel. Gedurende de eerste negen maanden van onderhandelingen zijn reeds negen hoofdstukken afgesloten, terwijl bijvoorbeeld Tsjechië weliswaar dertien hoofdstukken heeft afgesloten, maar ook veel eerder, in 1998, met de onderhandelingen is begonnen.

De Europese Unie is tot nu toe vaag over de datum waarop de Oosteuropese landen zouden kunnen toetreden.

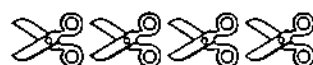
In Bratislava is het een komen en gaan van buitenlandse politici. In oktober zijn onder meer de Zweedse premier, de Oostenrijkse kanselier en de Duitse bondskanselier op bezoek geweest. Ook premier Kok zou komen, maar dat bezoek is op het laatste moment afgezegd. De meeste bezoekers roemen de hervormingen die deze Slowaakse regering doorvoert en de goede voorbereiding voor het EU-lidmaatschap. De diplomatieke drukte staat in sterk contrast met het isolement waarin Slowakije zich enkele jaren geleden onder de regering-Mečiar nog bevond.

VSŽ verkocht

De grootste staalfabriek en tegelijk de grootste werkgever in Slowakije, VSŽ in Košice, is verkocht aan het Amerikaanse concern U.S. Steel, dat 700 miljoen dollar in het bedrijf wil investeren en dat bovendien de schulden van VSŽ overneemt.

Slowaakse bisschoppen tegen joga

Een groep katholieke bisschoppen heeft geprotesteerd tegen het invoeren van joga in de gymnastieklessen op Slowaakse scholen. Zij vinden dat daarmee de verspreiding van oosterse godsdiensten wordt bevorderd.

Sytse Knyppstra

VAN EN OVER TSJECHIË en SLOWAKIJE - DIVERSEN

Paradijs op de Schuilrots

Kláštorská is vandaag de dag een druk toeristisch centrum in het Slowaakse Paradijs (Slovenský ráj). De plaatselijke bewoners noemen het Skála (rots) wat interessant is. Op het eerste gezicht ziet Kláštorská er uit alsof het op het einde van de wereld ligt, verborgen en vergeten in de heuvels.

Maar dat is niet waar: deze plaats is altijd door mensen opgezocht. Dat kan het beste gezien worden in de historische namen die bewaard zijn gebleven: Mons speculationis – Vyhliadkový of Strážný vrch (een top waarvan een goed uitzicht mogelijk is of die als een waakpost kan dienen) en Lapis refugii – de Schuilrots. De eerste naam wijst op de ligging van de plaats, de tweede is een herinnering aan de Tataren. Volgens een middeleeuwse kroniek hebben zich de bewoners van Levoča en het omliggende platteland tijdens een Tataarse invasie op de Schuilrots verstopt. Zo zijn ze aan een zekere dood ontsnapt. Er is zelfs een kerk op die plaats gebouwd.

Een halve eeuw na de Tataarse invasie hebben 25 geestelijken van Spiš voorgesteld een klooster te bouwen op de Schuilrots. De top was gegeven aan de kartuizers. Kartuizers waren van een oude monnikenorde die door Bruno van Köln, later Heilige Bruno, in 1084 gesticht is. Bruno heeft de orde gesticht nadat hij een keer met zes gezellen naar een woest gebied in de Franse Alpen is gegaan. Op de hoogte van ongeveer duizend meter, in een ravijn van de Grande Chartreuse heuvels, niet ver van de plaats waar Grenoble heden ligt, heeft hij een klooster gesticht. Dit klooster is tot de dag van vandaag het centrum van de orde.

De kartuizers waren ascetische monniken. Ze hielden lange vasten, leefden in totale armoede en ze spraken niet. Hun enige troost was bidden en boeken. Ze vonden boeken „innerlijke voeding voor de ziel” en ze hebben boeken geschreven: „prekend met hun handen” omdat ze dat niet via hun mond konden doen. De codices van de kartuizers vormen nog steeds hoogtepunten van Europese bibliotheken.

De bouw van het klooster van Lapis refugii is in 1305 begonnen. Twee jaar later zijn de eerste monniken gearriveerd.

De kartuizers zijn een contemplatieve orde en contemplatie betekent reflectie, meditatie, denken. Een rustige sfeer is daarvoor van hoog belang maar dat was het op de Schuilrots juist niet. Het klooster is in zeer onrustige tijden gebouwd, toen de koninklijke dynastie van de Arpaden is verplaatst door de Anjous. De hussieten hebben het klooster geplunderd in 1433 en de Tsjechische Broeders twintig jaar later.

De monniken vonden een schuilplaats in Levoča maar ze vonden het niet leuk in de stad en hebben het klooster toch herbouwd in 1478.

Een halve eeuw later vond de definitieve vernietiging plaats. Toen heeft kapitein Matej Bašo van de Murán kasteel het klooster geplunderd. 20 juli 1543 bevalen de koninklijke en kerkelijke autoriteiten het klooster te slopen zodat het niet door een stropoer overgenomen kon worden.

De restanten zijn vanzelf verdwenen. Nog niet zo lang geleden kon men slechts een paar bossen lang gras vinden op de historische locatie. In 1983 kwam de junior hoogleraar archeologie Michal Slivka naar Kláštorská. Hij was afkomstig uit het dichtbijgelegen Letanovce en hij voelde zich al vanaf zijn kinderjaren geïntrigeerd door de geheimzinnigheid van de plaats. Hij gaf de leiding aan de reconstructie van het klooster tot de vorm van een schitterend museum.

De naam van deze plaats is een perfecte opsomming van diens lot. Lapis refugii doet denken aan Psalm 94:22 van het Oude Testament: „Maar de Here was mij tot een burcht, en mijn God de rots mijner toevlucht”. Het uiterste doel van de monniken was het paradijs, daarom zijn de plaatsen waar ze zich hebben gevestigd Paradijs genoemd. Dat is in verschillende landen zo. Dus de hedendaagse naam van de regio, Slovenský ráj (Slowaakse Paradijs), is in de middeleeuwen gebaseerd.

De monniken zijn weggegaan en de zielige ruïnen van Kláštorisko zijn achtergebleven. Kláštorisko is vandaag slechts een woord, zoals „rúbanisko” (een plaats waar bomen zijn gekapt) of „zborenisko” (een plaats waar een ruïne zich bevindt). De naam geeft de huidige stand van zaken aan maar het zegt niets over het verleden dat vol roem was en de moeite waard om te herdenken.

(uit Panorama of Slovakia, 2/96, vertaald uit het Engels door S.Alderliesten)

MUZIKALE NOTEN

BONI PUERI opnieuw in Nederland!

Na een bijzonder geslaagd december-tournee 1999 met 16 concerten (!) door het hele land, komt het Tsjechisch jongenskoor opnieuw naar Nederland. Voor de derde maal (maar helaas: waarschijnlijk vanwege de toch hoge kosten, voor het laatst) voeren een 70-tal jongens en jonge mannen (verdeeld over twee koren) in 2000 de Matthäus Passion van Johann Sebastian Bach uit.

Dit bericht hebt u enige maanden geleden in dit blad kunnen lezen. En het bleek helaas waar te zijn, maar toch minder erg dan het leek. De Matthäus werd uitgevoerd en met nog meer succes dan voorheen. Toch zag het impressariaat het voor 2001 niet zitten, zelfs niet met een nieuwe opzet, door bijv. alleen de “highlights” uit te voeren. Maar er gloort weer hoop, want inmiddels is toegezegd dat het koor in 2002 weer terug komt in Duitsland en ook in Nederland, maar dan waarschijnlijk in hoofdzaak in de Westerkerk in Amsterdam en in De Doelen in Rotterdam.

Als Nederlandse vertegenwoordiger probeer ik nu toch het koor voor een aantal “gewone” concerten naar ons land te halen in de periode eind februari/begin maart. Daarvoor zijn Nederlandse koren aangeschreven om wellicht in goede samenwerking tot een boeiende avond te komen. Ieder die meent iets te kunnen organiseren, kan zich uiteraard tot mij wenden. (i.toor@planc.nl – of fax 0532-383670).

Het koor heeft intussen een nieuwe CD opgenomen “**Boni Pueri on tour/Japan**” met het complete repertoire dat tussen 4 en 25 december in Japan zal worden uitgevoerd: concert-repertoire, Tsjechische muziek, Japanse liederen en kerstliederen van over de hele wereld.

Op verzoek van de Japanse organisatie is ook de kinderopera “Brundibar” in studie genomen, die in Tokio zal worden uitgevoerd bij de opening van een nieuwe concertzaal. Met het oog hierop maakte de Japanse staats-televisie al opnamen van repetities in Hradec Králové van het leven van de jongens thuis en van de stad zelf. De belangstelling hiervoor schijnt bijzonder groot te zijn.

In het voorjaar van 2001 neemt het koor deel aan een lustrum-festival in Riga, de hoofdstad van Letland die dan 800 jaar bestaat, samen met koren o.a. uit Helsinki (Finland) New Jersey USA. Door briefwisseling, al dan niet per e-mail, worden al voor het festival contacten gelegd tussen de zangers uit die landen. Met name de Amerikaanse jongens zijn in dit verband interessant, omdat BONI PUERI in de zomer van 2002 de USA opnieuw (voor de 3^e maal) gaat bezoeken. Allereerst voor deelneming aan het Oregon Bach Festival, vervolgens voor AmericaFest in de Midwest. Hoogtepunt zal zijn het optreden in Minneapolis voor de deelnemers aan het World Choral Symposium aldaar.

Verder staat voor december 2001 nog een concertreis door enkele Skandinavische landen gepland en samen met de concerten in eigen land betekent dit voor de beide concertkoren een intensieve periode. Maar ook de nog in opleiding zijnde 200 jonge zangers kijken reikhalzend uit naar het moment dat ook zij hun land op het wereldtoneel kunnen gaan vertegenwoordigen!

Goede ambassadeurs van hun land, die jongens uit Hradec Králové !

Jakub Jan Ryba, niet alleen voor Tsjechen.

Jakub Jan Ryba werd op 26 Oktober 1765 geboren in Přeštice (ca. 25 km ten zuiden van Pilsen), als zoon van een onderwijzer, organist en componist. Zijn vader leerde hem viool, piano en orgel spelen. Later leerde hij ook cello spelen.

Tijdens zijn studie in Praag verdiende hij bij met het spelen van cello en orgel in kerken en kerkkoren wat hem in staat stelde naar de opera te gaan en kennis te maken met de Italiaanse opera's en de muziek van Mozart.

Gedwongen door de omstandigheden in die tijd gaf hij echter zijn studie en zijn wensen voor een muzikale carrière in Praag op om, na een opleiding en een korte periode als assistent in Nepomuk, in 1788 een baan als onderwijzer aan te nemen in Rožmitál. Daar bleef hij wonen tot aan zijn dood in 1815.

Het was toen gebruikelijk dat een plattelands-onderwijzer ook muziekleraar en musicus was; muziekonderwijs op de lagere scholen was van belang in het onderwijs maar ook voor het sociale leven en het opleven van het gevoel van een eigen Tsjechische identiteit. Ook Ryba droeg met zijn werk hieraan bij.

Hij gebruikte volksmelodieën en later ook Tsjechische teksten voor zijn kerkmuziek zoals bijv. voor de Herdersmis.

Ryba

Jakub Jan

ČESKÝ HUDEBNÍ
SKLADATEL, UČITEL
A VARHANÍK

*26.10.1765

Přeštice

†8.4.1815

Rožmitál pod Třemšínem

In zijn Mis voor het Kerstfeest: 'Hej Mistře' creëert hij, met gevoel voor dramatiek, het kerstverhaal meer als vertelling dan als mis; plechtig maar vooral aanstekelijk opgewekt. Het werd wel heel geliefd en is niet meer weg te denken uit de Tsjechische kersttraditie.

Luister, en je weet waarom.

Gehoord: Naxos 8.554428. Koor en orkest van de Tsjechische Madrigalisten olv. František Xaver Thuri.

Internetters kunnen een voorproefje nemen op deze CD via de Naxos-website:

www.hnh.com of www.naxos.com

Paulien Plaisier

Onroerend goed in Tsjechië en Slowakije

Agrarisch, Bedrijfsmatig

Toeristisch, Privé

i.s.m. EX - IM Trade s.r.o

Slovenská 3, Karlovy Vary

Uw NL partner:

Commercial Investigations

Business Centrum Helmond

Steenovenweg 3, 5708 HN Helmond

tel. 0492 - 510090

fax 0492 - 510537

mobiel 0622 794042

E-mail flapper@comm-invest.nl

Internet: www.brabantmarketplace.com/comm-invest

Voor onze aanbiedingen zie ook onder

www.comm-invest.nl

WAT HET OOG STREELT

**Reflecties – glasexpositie bij de Zwolsche Algemeene te Nieuwegein,
Ingericht door Galerie Groll uit Naarden-Vesting**

Van 1 december 2000 tot en met 26 januari 2001 is de honderdste expositie in het kantoorgebouw van de Zwolsche Algemeene (ZA) in Nieuwegein te bezichtigen: *Reflecties*. Net zoals het 'glazen' gebouw reflecteren de honderd tentoongestelde objecten hun omgeving, maar ook de verschillende opvattingen van glas.

Deze glasexpositie belooft een hoogtepunt in de twintigjarige geschiedenis van kunsttentoonstellingen in het ZA-gebouw te worden.

Galerie Groll in Naarden-Vesting, die gevraagd werd deze jubileumtentoonstelling in te richten, is erin geslaagd de crème de la crème van de Tsjechische en Slowaakse glaskunst naar Nieuwegein te halen.

Boven aan de lijst van vernaarde exposanten staat **Stanislav Libenský**, de nestor van het moderne studioglas, die samen met zijn echtgenote Jaroslava Brychtová aan monumentale objecten werkt. Van 1963 tot 1987 was Libenský professor aan de academie voor toegepaste kunsten in Praag. Met zijn charismatische uitstraling heeft hij de jonge generatie Tsjechoslowaakse glaskunstenaars duidelijk beïnvloed.

Zijn antipode is **Václav Cigler**. Van 1965 tot 1970 professor aan de academie voor schone kunsten in Bratislava, die eveneens zijn stempel op de Slowaakse glaskunst drukte. Cigler is de toonaangevende figuur op het gebied van de ontwikkeling van het hedendaagse geslepen glas. Hij is bekend om de toepassing van glas in de architectuur.

Een ander kopstuk is **Vladimír Kopecký**, sinds 1990 professor aan de academie voor toegepaste kunsten in Praag. Zijn denkbeelden leverden nieuwe uitdrukkingsmogelijkheden van glas op. Kopecký houdt zich niet alleen bezig met glas, hij is ook schilder: hij combineert glas met andere materialen. Glas biedt Kopecký de mogelijkheid de illusionaire en de reële ruimte te combineren. Van Kopecký is een aantal grote glaspanelen in het kantoorgebouw van de Zwolsche Algemeene aangebracht.

Naast in totaal 27 vooraanstaande Tsjechische en Slowaakse glaskunstenaars heeft Galerie Groll ook drie glasblazers uit Thüringen uitgenodigd om hun kunstwerken te exposeren. De glaskunstwerken uit Lauscha, met een grote doorzichtigheid en fijne filigraanversieringen, doen denken aan het *cristallo à la façon de Venise*.

Helaas hebben alle bekende glasblazers de pensioengerechtigde leeftijd bereikt en vertegenwoordigen de getoonde verzamelobjecten dus een uitstervende kunststroming.

De expositie is te zien van 1 december 2000 tot en met 26 januari 2001.

Het kantoorgebouw van de Zwolsche Algemeene, Buizerdlaan 12 te Nieuwegein, is geopend op werkdagen van 9.00 tot 18.00 uur.

Tsjechisch voor beginners 1

van Drs. M. van Duijkeren-Hrabová

Dit leerboek, gebruikt o.a. op de Universiteit van Amsterdam, is in de nieuwe uitgave nog geschikt voor zelfstudie door toevoeging van de uitwerkingen van de oefeningen.

Het boek is verkrijgbaar in de betere boekhandel (ISBN 90-801220-6-8 of ISBN 90-802952-1-3 of

- voor docenten - bij de Stichting inzake Tsjechisch, tel. 020-5253080.

U kunt ook het vervolgboek Tsjechisch voor beginners 2 bestellen.

Bij beide delen zijn cassettebandjes verkrijgbaar en bij deel 1 een diskette (MS-DOS, VGA-kleur).

GALERIE GROLL

NAARDEN-VESTING

hedendaagse internationale kunst - studioglas
art consultancy - art release

Zwolsche Algemene

Jan Fišar, *gefluister*, geslepen gebogen hol glas, 50x73x37 cm foto: Ton Kastermans

Reflecties

glasexpositie bij de Zwolsche Algemene te Nieuwegein
1 december 2000 tot en met 26 januari 2001

Buizerdlaan 12
Nieuwegein
Telefoon (030) 607 79 11

Openingstijden:
maandag t/m vrijdag
9.00 - 18.00 uur

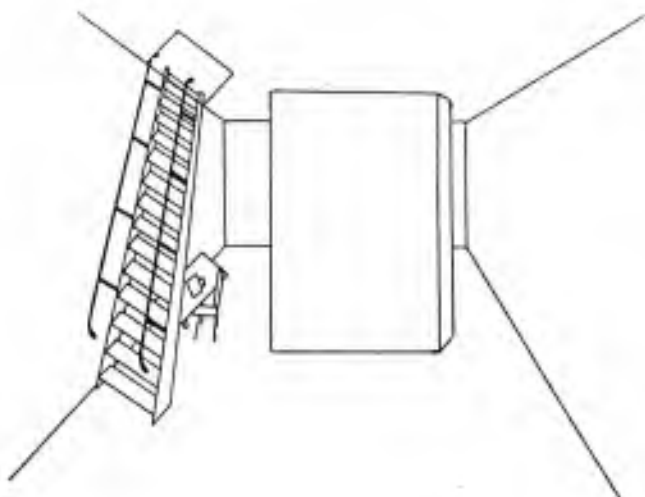
GALERIE GROLL, Turfpoortstraat 36a-38. 1411 EH Naarden-Vesting

Tel.: 035 - 694 37 01 Fax: 035 - 694 03 41

Openingstijden: woensdag t/m donderdag 14.00 - 17.00 uur
zaterdag 11.00 - 16.00 uur en op afspraak

WAT HET OOG STREELT

Roman Ondák

Dit is een van de tekeningen uit de tentoonstelling 'Storyboard' van de Slowaakse beeldend kunstenaar Roman Ondák die tussen 13 oktober en 12 november jl. te zien was in de MK Expositieruimte in Rotterdam.

Roman Ondák was eerder in deze ruimte die bestaat uit een langwerpige zaal met een dwarswand ergens in het midden en een trap naar boven. Het lijkt een eenvoudig vertrek dat je meteen in je geheugen op kan nemen als je het ziet.

Vertrouwend op zijn geheugen beschreef Roman Ondák deze ruimte aan een aantal vrienden, kennissen en familieleden die er vervolgens tekeningen maakten zoals zij dachten dat de zaal er uit zag.

Ieder deed dat met zijn eigen talent; gewoon met een potlood en liniaal, op een velletje uit een tekenblok. Dat heeft iets heel vertrouwd, maar alle tekeningen zijn verschillend.

Dat maakt van zo'n eenvoudige ruimte ineens een heel bijzonder onderwerp. Het bekijken van al die verschillen, in de originele ruimte, is een rare maar spannende ervaring.

Roman Ondák is in 1966 geboren in Žilina (Slowakije), studeerde in Bratislava, Pennsylvania en Zürich. Hij exposeert, behalve in Slowakije regelmatig in het buitenland. Opletten dus!

Paulien Plaisier

Gezien: De Hooiwagen; poppenvoorstelling voor volwassenen.

Op initiatief van het Tsjechisch Centrum was er op donderdag 26 oktober in het Goudse poppentheater een eenmalige voorstelling van 'De Hooiwagen'.

Dat is een poppenspel gebaseerd op figuren uit de schilderijen van Jeroen Bosch; figuren die er uit zien alsof ze thuis horen in een wel zeer verwarrende geest, maar die bij nader inzien vaak een combinatie van tegengestelde eigenschappen vormen die wij allemaal kennen, dwaasheid en wijsheid, preutsheid en ongeremdheid, het najagen van vermaak en niet tevreden zijn enz. Een poppenvoorstelling gebaseerd op zo'n wereld moet wel een verwarrende ervaring zijn, en dat werd het ook. Het decor was uitgeknipt, de poppen prachtig, de muziek perfect en het publiek gemotiveerd en aandachtig.

Een rij van verwarrende personages kwam aan ons voorbij en zij deden onbegrijpelijke dingen. We waren gewaarschuwd door de poppenspelers Michaela Bartonová en Ralf Lücke om de dingen niet al te veel te willen begrijpen en de beelden toch vooral op ons af te laten komen. Daar was ik blij mee want in de trant van Jeroen Bosch gingen we naar huis met de vraag: wat hebben we nou eigenlijk gezien? En hoe vertel ik wát ik gezien heb? Ik ben er niet uitgekomen, het blijft een ongrijpbare fantasie.

Maar ook een fantasie die je niet los laat en dan zijn de poppenspelers geslaagd in hun doel. Deze poppenvoorstelling voor volwassenen was de moeite waard.

De spelers zijn eerder met een andere voorstelling in Dordrecht te zien geweest.

Het Goudse poppentheater heeft behalve de theatterruimte ook een collectie poppen en poppenkasten op de bovenverdieping en is gevestigd aan de Fluwelensingel 53.

Inlichtingen: 0182-599 559.

Paulien Plaisier

Liefhebbers van Tsjechische films, OPGELET !

In de maand januari worden bij de NPS op Nederland 3, drie zondagmiddagen achter elkaar schitterende films getoond van Tsjechische makelij.

7 Januari: Cosy Dens (Petisky) – regie: Jan Hřebejk

Twee families wonen naast elkaar in het jaar 1987. Tijdens de kerst wisselen ze allerlei ervaringen uit.

Hoofdpersonages: Miloslav Donutil, Simona Stasová Jiří Kodet en Boleslav Polívka.

14 Januari: Ene Bene – regie: Alice Nellis

Mooie film, die zich afspeelt rond de lokale verkiezingskoorts in een klein Tsjechisch stadje.

Hoofdpersonages: Iva Janžurová., Theodora Remundová en Vladimír Javorský.

21 Januari: Návrát idiota (Return of an idiot) – regie: Sasa Gedeon

Prachtige film over een jongen die in een inrichting heeft gezeten en die niet de vaardigheden heeft om met mensen om te gaan.

Hoofdpersonages: Pavel Liška, Anna Geislorová en Jiří Langmajer.

U kunt ook extra informatie over deze films op internet vinden. Alle films hebben een eigen site.

www.pelisky.cz; www.enebene.cz; www.navratidiota.cz.

P.S. Goed nieuws voor iedereen, wij van de NPS houden de makers van Tsjechische en Slowaakse films goed in de gaten. Veel kijkplezier.

Martina Motshagen-Chaloupková
(werkzaam bij de afd. filmaankoop van de NPS)

Gun uzelf eens de tijd voor een gezond en ontspannend verblijf in het prachtige Kuurhotel Richmond of het Sanatorium Kriván, beide in Karlovy Vary, Tsjechië.

Naast een aangepast programma afhankelijk van uw wensen kunt u genieten van de gezellige sfeer in de oudste kuurstad van Centraal-Europa.

Velen gingen u voor en komen regelmatig terug.

Verblijf in luxe kamers met prima verzorging uit de Bohemse keuken
Interessante excursies en ontspanningsmogelijkheden op het gebied van
Cultuur - kunst - muziek en historie

Vragen? ☒ Commercial Investigations
Business Centrum Helmond
Steenovenweg 3, 5708 HN Helmond
☎ 0492-510090 fax 0492-510537
Mobiel 0622 794042

E-mail flapper@comm-invest.nl
Internet www.brabantmarketplace.com/comm-invest
www.comm-invest.nl

Extra Attentie !

Op TV, op Ned. 3 op zondag 26 november in het programma "Het uur van de wolf" (Vpro) een film van John Albert Jansen getiteld: "Het leven is overal": over leven en dood van Bohomil Hrabal.

Carpooling**Carpooling****Carpooling**

Gaat u naar Tsjechië of Slowakije en bent u bereid iemand mee te nemen? Of bent u op zoek naar iemand met een vervoermiddel die naar Tsjechië of Slowakije gaat?

Neem dan contact op met ons lid de heer H. Truin; hij heeft op zich genomen de gegadigden tot elkaar te brengen. De heer Truin is dagelijks telefonisch bereikbaar onder telefoon nr. 020-692 5770

Vertaalbureau Praha zorgt voor (beëdigde) vertalingen in en uit het Tsjechisch en Slowaaks van al uw

documenten, correspondentie, contracten.

Vertaalbureau Praha is hét adres voor tolkopdrachten op vele gebieden, ook buiten kantooruren.

Leden van VNTS ontvangen 10% korting.

Tel. 023 5841716, 06 21915375

Fax 023 5841713

e-mail: j.vanunnik@hetnet.nl

www.vertaalbureau-praha.nl

Verhuizen naar Tsjechië?

Wij verzorgen op professionele wijze al uw transporten van voordeur (NL) tot voordeur (CZ), inclusief de douane formaliteiten.

Voor inlichtingen: E.H.Trading

Tel. 074-3766120 – Fax: 074-3766125

Mobiel 06-54 78 33 17

Café-bistro "De Poal"
ligt aan de rand van het natuurpark
"De Meinweg" in Limburg.

Tsjechische specialiteiten

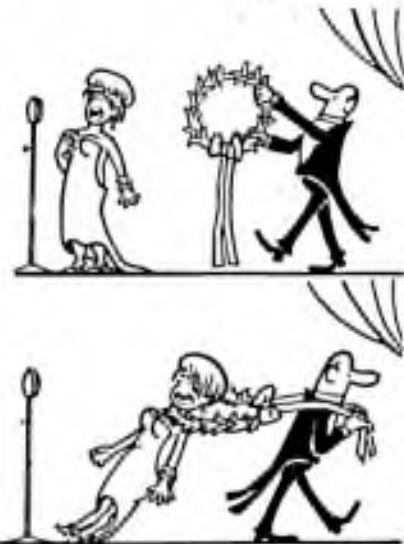
met de beroemde
uit het vat.

Gezellig tafelen bij Helena en Karel Blaha
Grootestraat 6; 6063 Al Vlodrop.

Tel/fax:-0475-401590.

Woensdag gesloten.

Het maandelijks uitgeven van de ledenbrief "AHOJ" kost een flinke duist. Door advertenties kunnen wij deze kosten drukken en u bereikt daarmee een gericht publiek in een oplage van ± 650 exemplaren. Onderstaand onze tarieven:

1/16 pag.	f 16,50;	bij 5 nrs.	f 80,=;	bij 10 nrs.	f 155,=
1/8 "	f 22,50;	" " "	f 105,=;	" " "	f 205,=
1/4 "	f 33,00;	" " "	f 160,=;	" " "	f 315,=
1/3 "	f 44,00;	" " "	f 210,=;	" " "	f 405,=
1/2 "	f 55,00;	" " "	f 265,=;	" " "	f 510,=
hele pag.	f 93,50;	" " "	f 450,=;	" " "	f 850,=

Bij het plaatsen van illustraties worden de extra opmaakkosten doorberekend.

Voor nadere inlichtingen: Secr. V.N.T.S., Toverberg 24, 2716 LW Zoetermeer.
Tel.: 070-3239275, fax: 079-3239836.

MANOCE jsou
VÁNOCE
pečeně jest
jejich
sestra

ALLERHANDE

Basketbalwedstrijd Amsterdam – Opava (Tsjechië)

Op dinsdag 19 december om 19.30 uur vindt er een basketbalwedstrijd plaats in de Apollohal in Amsterdam tussen de RICOH Astronauts Amsterdam en Opava Tsjechië. Deze wedstrijd vindt plaats in het kader van de KORAC Cup. Dat is een Europese Cup.

Op 14 november jl. vond de eerste wedstrijd tussen beide teams plaats in Tsjechië.

Een buitenkansje !

Het is natuurlijk leuk als er veel (Tsjechische) VNTS-leden deze teams aanmoedigen. Men is bereid om de eerste twintig enthousiaste mensen die er graag naar toe willen **vrije toegang** te geven, even bellen met 020-4231818, dan wordt uw naam genoteerd. Draag het VNTS-speldje, indien u dat nog hebt.

De entreprijs is voor volwassenen f 20,- en voor jeugd f 12,50).

De Apollohal is gelegen aan de Stadionweg 1-5 te Amsterdam. Bereikbaar met de auto vanaf de A10 (ring Amsterdam) neemt u de afslag RAI (S109). U gaat bij het eerste verkeerslicht rechts (u rijdt onder het viaduct door als u vanaf Schiphol komt) houdt u rechts aan en rijdt u de Scheldestraat in, die overgaat in de Ferdinand Bolstraat. Halverwege de Ferdinand Bolstraat slaat u links af de Van Hillgaertstraat in. Aan het einde ziet u een Shell-tankstation. Hier rijdt u de kruising over en vindt u links de Apollohal.

Met het openbaar vervoer v.a. Amsterdam CS: Met tram 5 of 24 (richting Amstelveen). U stapt uit bij de halte Beethovenstraat/Apollolaan. U loopt linksaf de Apollolaan in. Op de kruising met de Stadionweg ziet u de Apollohal aan uw linkerkant.

Met het openbaar vervoer v.a. station Amsterdam Zuid WTC: Met tram 5 of 24 (richting Centraal Station). U stapt uit bij de halte Beethovenstraat/Apollolaan. U loopt linksaf de Apollolaan in. Op de kruising met de Stadionweg ziet u de Apollohal aan uw linkerkant.

Tsjechisch jongenskoor Boni Pueri

Misschien is het nuttig en leuk voor Nederlandse koren om samen met Boni Pueri een concert te verzorgen. Het koor kan bijvoorbeeld op middagen, voorafgaand aan een avondconcert, op een school, voor een aantal scholen of geïnteresseerde groep leerlingen van het basis- en voortgezet onderwijs een demonstratieconcert geven. Hiermee kan iets van de onbekendheid van zang-voor-jongens worden weggenomen en kan men zien en horen dat koorzang voor jongens niet saai of vervelend is.

Met Boni Pueri nodigt u een koor uit met internationale ervaring, dat uw publiek zal weten te boeien en ontroeren. Dit kan stimulerend werken op belangstellende en toekomstige koorzangers, hetgeen nuttig kan zijn voor de toekomst van uw koor. Het koor kan uitgenodigd worden in de periode tussen 19 februari en 4 maart 2001. Voor nadere informatie en de kosten die ermee gemoeid zijn kunt u contact opnemen met de officiële vertegenwoordiger in Nederland:

Jan Toor

Boschasteeg 14, 8383 EM Nijensleek

Tel. 0521-381 929

Fax 0521-383 670

email j.toor@planet.nl

Het adres in Tsjechië:

Czech Boys Choir Boni Pueri

Habrmanova 130, 500 02 Hradec Králové, Tsjechische Republiek

Tel. & fax 00-420-49-55 33 443 email boni.pueri@zushabrmanova.pvt.net.cz

Website www.bonipueri.cz